

В. А. Самута, Г. О. Єгоров

Кривбаспроект

«КРИВБАСПРОЕКТ» Державний проектний інститут – галузева установа, яка здійснює проектування підприємств гірничорудної промисловості. Розташований у м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. Засноване 1933 з метою наукового та інженерного забезпечення гірничо-металургійного комплексу Криворіжжя. У 1930-х рр. Інститутом розроблено проекти нових і реконструйовано низку старих шахт: ім. Г. Орджонікідзе однойменного рудника, «Нова» рудоуправління ім. К. Лібкнехта, «Центральна» рудоуправління ім. С. Кірова, «Гігант» і «Комунар» рудоуправління ім. Ф. Держинського.

За свою історію «К.» спроектовано 3 промислові реконструкції шахт Кривбасу, що дало змогу збільшити видобуток залізної руди підземним способом з 4439 тис. т у 1928 до 46,7 млн т у 1978. У період першої довоєнної реконструкції вперше у вітчизняній практиці розроблено нові схеми розкриття родовищ залізних руд Кривбасу до глибини 500 м зі скіповими підйомами вантажопідйомністю 5–10 т. 1941–44 – в евакуації на Уралі, де виконував проекти для Високогірського, Леб'яженського, Гороблагодатського, Алапаєвського, Богословського та ін. рудників.

1944–45 за проектами «К.» відбудовано та введено в експлуатацію 32 шахти. У 1960–70-х рр. Інститутом розроблено проекти будівництва Центр. та Інгулец. гірн.-збагачув. комбінатів, ген. реконструкції найбільших шахт у світі «Гігант-глибока» (7,4 млн т), № 1 (3,5 млн т) і № 2 (12 млн т), ім. Артема, ім. Леніна (по 2,8 млн т), «Ювілейна» (2,5 млн т). 1983 «К.» нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора. Від 1993 – гол. проект. інститут України в гірничорудній галузі.

Від 2005 – державне підприємство. Нині у структурі – гірничий, промислових споруд, сан.-технічний, екологічний, технологічний, механічний, електротехнічний, дослідження гідротехніки, генплану, транспорту, технічно-економічний і технічний відділи. «К.» здійснює проектування рудників з підземним способом розроблення родовищ, гірн.-збагачувальних комбінатів з відкритим способом розроблення родовищ, об'єктів транспортного, енергетичного і складського господарств.

Серед визначних фахівців – *В. Перегудов* (від 2009 – директор), *Б. Римарчук*, *О. Романенко*, *Г. Дробін* (1986–2009 – директор), *А. Андрущенко* (лауреат державної премії

УРСР у галузі науки і техніки), М. Корчагін, П. Кульбіда (1975–86 – директор), Ю. Власенко, В. Ходаковський, П. Трушин, Б. Каменецький, В. Корнієнко, М. Жуков, М. Дзюбенко, В. Сторожук, О. Грицина, А. Гамалінський, О. Пивоваров, В. Моргун, В. Забіров, І. Сова, М. Соловійов, В. Габіт. Станом на 2011 кількість працівників була такою: 525 осіб, з них інженерно-проектвальників – 398, докторів наук – 2, кандидатів наук – 3. Перший директор (1933–35) – Є. Кондратенко. «К.» також очолювали Г. Яковлев (1935–37), С. Науменко (1937–41), П. Самохвалов (1944–55), І. Синаренко (1955–75).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Кривбаспроект / В. А. Самута, Г. О. Єгоров // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1960>. – Останнє поновлення : 16 листоп. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).